

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Δείκτες Ρευστότητας

Κυκλοφοριακή ρευστότητα = Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εκφράζει τη δυνατότητα του φορέα να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με ένα περιθώριο ασφαλείας που επιτρέπει τη μείωση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού του. Ιδανική αναλογία είναι 1:1 που σημαίνει ότι υπάρχει αρκετά καλή ρευστότητα ώστε να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Άμεση Ρευστότητα: αφορά τον ίδιο δείκτη με τη διαφορά ότι από το κυκλοφορούν ενεργητικό αφαιρούνται τα αποθέματα. Η λογική στην περίπτωση αυτή είναι, αν ο φορέας σταματήσει άμεσα τις πωλήσεις ποιες είναι οι πιθανότητες πληρωμής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του από το άμεσα ρευστοποιήσιμο ενεργητικό.

Το Κεφάλαιο Κίνησης =Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Βραχυπρόθεσμο Παθητικό. Δείχνει δείχνει την επάρκεια του φορέα να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του, αποτελεί άλλο ένα δείκτη ρευστότητας που θα πρέπει να παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Σε περίπτωση που δε διαθέτει επαρκές κεφάλαιο κίνησης, προεξοφλεί σε τράπεζα τις επιταγές που έχει στο χαρτοφυλάκιό της λαμβάνοντας βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Δείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης

Οι δείκτες αυτοί δίνουν μια εκτίμηση του μεγέθους των κεφαλαίων του φορέα στα οποία μπορούν να στηριχθούν οι πιστωτές του σε περίπτωση που η λειτουργία του δεν είναι αποτελεσματική ή πέσει η αξία των περιουσιακών του στοιχείων.

Βαθμός δανειακής κάλυψης = Ξένα κεφάλαια / Σύνολο ενεργητικού

Ο δείκτης αυτός εκφράζει το ποσοστό ενεργητικού που έχει χρηματοδοτηθεί με ξένα κεφάλαια.

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις / Κύκλο Εργασιών⁴. Το ποσοστό αυτό είναι ιδιαίτερα υγιές όταν είναι γύρω στο 65% ενώ όταν αυτό ξεπερνά το 90% τότε ο δανεισμός που απολαμβάνει ο φορέας είναι πολύ υψηλός και ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε προέκυψαν κυρίως από χρηματοδότηση. Ιδιαίτερα οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς Τράπεζες συνίσταται να μην ξεπερνούν το 45% του τζίρου.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης = Σύνολο υποχρεώσεων / ίδια κεφάλαια

Εκφράζει τη σχέση ανάμεσα στα κεφάλαια που έχουν εισρεύσει στο φορέα. Ουσιαστικά αναφέρεται στο βαθμό προστασίας του Δημοσίου από τα ίδια κεφάλαιά του. Ο δείκτης είναι γνωστός ως δείκτης leverage και αυτό που ουσιαστικά αποδίδει είναι κατά πόσο το Δημόσιο έχει διαθέσει ίδια κεφάλαια σε σχέση με αυτά που έχει δανειστεί. Αν στη θέση του συνόλου των υποχρεώσεων μπου οι τραπεζικές υποχρεώσεις μόνο, εκφράζεται η αντίστοιχη σχέση με χρηματοδότες μόνο τις τράπεζες.

Ίδια κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων

Εκφράζει την οικονομική αυτοτέλεια του φορέα, δηλαδή το βαθμό στον οποίο τα ίδια κεφάλαια καλύπτουν τις υποχρεώσεις της. Εάν η τιμή του δείκτη είναι μεγαλύτερη της μονάδας τότε συμπεραίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού του φορέα έχει χρηματοδοτηθεί

⁴ Κύκλος Εργασιών: Το εισόδημα που προέρχεται από πώληση αγαθών και υπηρεσιών.

από ίδια κεφάλαια. Αν ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας θα πρέπει να εξετάζεται η σύνθεση των Υποχρεώσεων και κυρίως το ύψος των δανείων.

Δείκτες Αποδοτικότητας

Οι δείκτες αποδοτικότητας εκφράζουν την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των

περιουσιακών στοιχείων του φορέα και των επενδύσεων του.

Αποδοτικότητα Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων = Καθαρά κέρδη / Σύνολο Ενεργητικού. Εκφράζει τα καθαρά κέρδη ως ποσοστό του συνόλου ενεργητικού και ουσιαστικά παρουσιάζει τη σχέση μεταξύ των κερδών και της περιουσίας του φορέα. Υψηλές επενδύσεις, δηλαδή υψηλό ενεργητικό, και ζημιά στα αποτελέσματα μαρτυρεί ότι δεν αξιοποιούνται αποτελεσματικά τα περιουσιακά στοιχεία του φορέα.

Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων = Καθαρά κέρδη / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Εκφράζει την απόδοση των κεφαλαίων που έχει εισφέρει το Δημόσιο. Η διαφορά του με τον προηγούμενο δείκτη είναι τα ξένα κεφάλαια, και η σύγκριση μεταξύ των δύο παρέχει πληροφορίες για την αποδοτικότητα του φορέα σε σχέση με την κεφαλαιακή του διάρθρωση. Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων έχει πάντα μεγαλύτερη τιμή από το δείκτη αποδοτικότητας συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων καθώς διαφέρουν ως προς τη χρήση ξένων κεφαλαίων.

Δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας

Οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας δείχνουν την ταχύτητα με την οποία κινούνται κάποιοι λογαριασμοί μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, συνήθως ενός έτους. Όσο μικρότερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη τόσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια παραμονής του συγκεκριμένου στοιχείου μέσα στην επιχείρηση και αντίστροφα.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων = 365 / {πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών / απαιτήσεις + επισφαλείς πελάτες}. Ο δείκτης αυτός εκφράζει την ταχύτητα με την οποία ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του φορέα σε χρονικό διάστημα ενός έτους. Εκφράζεται σε ημέρες και όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του τόσο περισσότερες μέρες κάνουν οι πελάτες ή χρεώστες της επιχείρησης να εξοφλήσουν τα χρέη τους.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Υποχρεώσεων = 365*{Πιστωτές Διαφ.+ Προμηθευτές + Γραμμάτια Πληρωτέα}/ Κόστος Πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών. Εκφράζεται η ταχύτητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του φορέα στη διάρκεια ενός έτους (εκφράζεται σε ημέρες). Μικρή τιμή του δείκτη υποδηλώνει ότι ο φορέας εξοφλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τους προμηθευτές μας. Πιθανή μείωση της τιμής του δείκτη συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση συνεπάγεται μείωση της λαμβανόμενης πίστωσης που απολαμβάνει ο φορέας.

Σκόπιμη είναι η σύγκριση μεταξύ των δύο παραπάνω δεικτών προκειμένου να συγκρίνουμε τη δική μας πολιτική πληρωμών με αυτή των χρεωστών ή πελατών μας, καθώς ουσιαστικά αποτελούν δείκτες ρευστότητας. Η τακτική εξόφληση των προμηθευτών και συγχρόνως η μη τακτική είσπραξη των απαιτήσεων οδηγεί στην εκτίμηση ότι ο φορέας αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας.

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων = 365/{πωλήσεις / αποθέματα}. Ο δείκτης αυτός εκφράζει κάθε πόσες

ημέρες τα αποθέματα ανανεώνονται. Υψηλή τιμή του δείκτη εκφράζει ότι τα αποθέματα του φορέα παραμένουν πολλές ημέρες δεσμεύοντας κεφάλαια ενώ η χαμηλή τιμή του μαρτυρεί ότι τα αποθέματα χρησιμοποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα αποφεύγοντας δέσμευση κεφαλαίων. Το τελευταίο όμως μπορεί να σημαίνει ότι τα αποθέματα δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες του φορέα. Η τελική εκτίμηση εξαρτάται από τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται ο φορέας και τη μέθοδο αποτίμησης των αποθεμάτων.

Αυτό που ωστόσο έχει ιδιαίτερη σημασία είναι το άνοιγμα του λειτουργικού κύκλου του φορέα το οποίο προκύπτει ως αποτέλεσμα των παραπάνω ταχυτήτων. Συγκεκριμένα, είναι η διαφορά της κυκλοφορίας των υποχρεώσεων από την κυκλοφορία των απαιτήσεων + αποθεμάτων. Με τον τρόπο αυτό ένας φορέας δύναται να συγκρίνει τόσο την πιστωτική πολιτική που παρέχει στους πελάτες του όσο και αυτή που απολαμβάνει από τους προμηθευτές του και ουσιαστικά να αντιληφθεί την ρευστότητα που του επιτρέπει να έχει η συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που ακολουθεί.

Δείκτες που σχετίζονται με την αποδοτικότητα στοιχείων των Αποτελεσμάτων Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, σε μία ανάλυση των Αποτελεσμάτων Χρήσεως του φορέα θα ήταν σκόπιμο όλα τα ποσά να εμφανίζονται ως ποσοστά των πωλήσεων του φορέα ώστε να συγκρίνονται ανά χρονικές περιόδους. Τα ποσοστά αυτά εκφράζονται ως δείκτες με παρονομαστή τις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορέα:

Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους = Καθαρά κέρδη / Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών. Ο δείκτης εκφράζει το πραγματικό ποσοστό καθαρού κέρδους με το οποίο λειτουργεί ο φορέας, μας δίνει δηλαδή το καθαρό κέρδος που απορρέει για κάθε ένα ευρώ πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών που πραγματοποιεί.

Μικτό περιθώριο κέρδους = Μικτά κέρδη / Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών. Εκφράζεται το μικτό κέρδος του φορέα για κάθε ένα ευρώ πωλήσεων αγαθών ή υπηρεσιών.

Λειτουργικά έξοδα / Κύκλο Εργασιών

Η σχέση μεταξύ των λειτουργικών εξόδων και των πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών μπορεί να δώσει καλύτερα αποτελέσματα αν υπολογιστεί για κάθε στοιχείο των λειτουργικών εξόδων. Υψηλό ποσοστό του δείκτη εκφράζει ότι απαιτούνται υψηλά λειτουργικά κόστη προκειμένου να επιτευχθεί το συγκεκριμένο ύψος πωλήσεων. Συσχετισμοί μπορούν ουσιαστικά να υπάρχουν μεταξύ όλων των στοιχείων των αποτελεσμάτων χρήσεως με τις πωλήσεις του φορέα. Πολλές φορές οι Διοικήσεις φορέων που δεν συνειδητοποιούν τι ποσοστό των εσόδων από πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών τους αντιπροσωπεύουν χρηματοοικονομικά κόστη (π.χ. τόκοι) ή λειτουργικά έξοδα (π.χ. τηλεφωνικά, ταχυδρομικά κλπ.).

Δείκτης εξυπηρέτησης χρέους (TIE)= Μερικά αποτελέσματα / Χρεωστικοί τόκοι

Δείχνει την ευκολία με την οποία πληρώνονται οι χρεωστικοί τόκοι από την κερδοφορία του φορέα βάσει της οργανικής του λειτουργίας.

Επισήμανση: Το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων + Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις $\geq$

Πάγιο Ενεργητικό. Η παραπάνω ανισότητα πρέπει οπωσδήποτε να συμβαίνει προκειμένου οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις να καλύπτονται από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΑΡΑΣ